

QUYỀN GIẢI TRÌNH TRONG XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH Ở VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ THẢO *

Tóm tắt: Quyền giải trình là một trong những quyền quan trọng của cá nhân, tổ chức thực hiện hành vi vi phạm hành chính. Bài viết phân tích, đánh giá quy định của pháp luật về quyền giải trình trong xử phạt vi phạm hành chính, trong đó chỉ ra những ưu điểm, hạn chế của pháp luật và kiến nghị hoàn thiện pháp luật để mở rộng quyền giải trình về trường hợp giải trình, đối tượng được giải trình và hoàn thiện thủ tục giải trình.

Từ khoá: Quyền giải trình; vi phạm hành chính; xử phạt vi phạm hành chính

Nhận bài: 29/11/2023

Hoàn thành biên tập: 20/02/2024

Duyệt đăng: 20/02/2024

RIGHT TO EXPLANATION IN PENALISING ADMINISTRATIVE VIOLATIONS IN VIETNAM

Abstract: The right to explanation is one of the important rights of individuals and organisations that commit acts of administrative violation. In this article, the author analyses and evaluates the legal provisions on the right to explanation in penalising administrative violations, points out the advantages and limitations of the law, and makes some recommendation for improving the laws by expanding the right to explanation and the explanation object, and improving the procedure of explanation.

Keywords: Right to explanation; administrative violations; penalising administrative violations

Received: 29 November 2023; Editing completed: 20 February 2024; Accepted for publication: 20 February 2024

1. Khái niệm giải trình trong xử phạt vi phạm hành chính

Theo Từ điển tiếng Việt, “giải trình là trình bày và giải thích, thuyết minh”¹; hoặc “giải trình là giải thích cặn kẽ, thuyết minh rõ ràng, hợp lí một vấn đề cần trình bày”². Như vậy, giải trình là việc giải thích, cung cấp thông tin của cơ quan nhà nước về việc thực hiện công việc liên quan đến nhiệm vụ, quyền hạn của mình hoặc cung cấp thông

tin, trình bày, giải thích của cá nhân, tổ chức về một sự việc cụ thể.

Trong hoạt động của cơ quan nhà nước, “giải trình là việc cơ quan nhà nước cung cấp, giải thích, làm rõ các thông tin về thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn được giao và trách nhiệm của mình trong việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn đó”³. Tuy nhiên, đây là hoạt động giải trình của các chủ thể sử dụng quyền lực nhà nước. Giải trình là công cụ quan trọng để kiểm soát tính minh bạch, công khai trong hoạt động công vụ, giúp

* Thạc sĩ, Phân hiệu Trường Đại học Luật Hà Nội tại Đắk Lắk
E-mail: thaont@hlu.edu.vn

¹ Hoàng Khê, Viện Ngôn ngữ học (2018), *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb. Hồng Đức, Thành phố Hồ Chí Minh, tr. 490.

² Nguyễn Như Ý (1998), *Đại từ điển Tiếng Việt*, Nxb. Văn hóa thông tin, Hà Nội, tr. 727.

³ Khoản 1 Điều 3 Nghị định số 90/2013/NĐ-CP ngày 08/8/2013 quy định trách nhiệm giải trình của cơ quan nhà nước trong việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn được giao.